

Activitats destacades de la Societat Catalana de Química

X Trobada de Joves Investigadors dels Països Catalans

La X Trobada de Joves Investigadors dels Països Catalans es va celebrar a Barcelona els dies 29 i 30 de gener de 2018 a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans, al qual pertany la Societat Catalana de Química. En aquesta edició es va poder gaudir de tres conferències plenàries impartides per investigadors de prestigi reconegut, com són els professors Miquel A. Pericàs, Joan Grimalt i Jordi Llorca. Aprofitant el gran nombre de joves investigadors que sempre apleguen aquestes trobades, es va fer la presentació de la European Young Chemists' Network (EYCN), a càrrec del doctor Fernando Gomollón Bel, que actualment és comunicador científic a l'Institut Català d'Investigació Química (ICIQ). A més de les sessions científiques, també es va celebrar una taula rodona, amb el títol «I després del doctorat, què?», en què es va debatre sobre les diferents sortides professionals que ofereix actualment el mercat laboral als joves doctors. La taula rodona va reunir tres ponents, procedents tant de centres públics com privats, que exerceixen en àmbits molt diferents: la doctora Maribel Crespo, cap del departament Discovery Alliances de la companyia Almirall; la senyora Maria Rosa Marsal, responsable del departament Recruiting and Development de la companyia Basf, i la senyora Anna Prades, gestora de projectes de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU).

Enguany, com en les edicions anteriors, la part primordial de la Trobada la van protagonitzar els joves investigadors a través de les seves comunicacions orals. Per a poder atendre l'elevat nombre de sol·licituds, es van programar tres sessions paral·le-

Assistents a la Trobada de Barcelona. Foto cedida per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC).

les. La Trobada es va dividir en set simposis per a poder incloure l'ampli ventall de temàtiques de la química, que va des de la teoria i el modelatge fins a les biomolècules i materials i l'estat sòlid, passant per la catàlisi i les metodologies, tant sintètiques com analítiques, el medi ambient i la qualitat de vida. També, com en les edicions anteriors, es va premiar la comunicació oral més destacada de cada simposi. La revista d'enguany recull en format d'article les set xerrades premiades.

Des de la Junta de la Societat Catalana de Química volem agrair a tots els joves la seva participació i felicitar-los per l'elevada qualitat de tots els treballs presentats i l'entusiasme que van mostrar.

Conferències Enric Casassas i Fèlix Serratosa

La Societat Catalana de Química col·labora en l'organització de les conferències Enric Casassas i Fèlix Serratosa.

La XVII Conferència Enric Casassas es va celebrar a l'Institut Químic de Sarrià (IQS) de la Universitat Ramon Llull de Barcelona el 20 de desembre de 2017. Amb el títol *Ensenyar sobre dades als futurs químics. Què i com?*, la jornada es va centrar en com abordar l'ensenyament de l'anàlisi de dades per als actuals estudiants universitaris de química. El programa de l'acte va incloure les conferències següents: «Thinking with data. Teaching about data analysis to STEM undergrads», a càrrec del professor Nicolas J. Norton, del Departament de Matemàtiques i Estadística de l'Amherst College (Massachusetts, Estats Units d'Amèrica), i «Què necessiten saber els investigadors en química?», impartida per la professora Anna de Juan, del Departament d'Enginyeria Química i Química Analítica de la Universitat de Barcelona. A més, la jornada va incloure una taula rodona en què professors d'estadística, quimiometria o disciplines afins de diferents universitats catalanes van debatre sobre l'anàlisi de dades en els currículums actuals de química.

La primera sessió de la 23a Conferència Fèlix Serratosa va tenir lloc a la Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma de Barcelona el 25 de gener de 2018, amb les conferències de la professora Carmen Nájera, de la Universitat d'Alacant, titulada «Enantio-catalyzed 1,3-dipolar cycloadditions of azo-methine ylides: applications to the synthesis of highly substi-

tuted prolines with biological activity», i del doctor Antoine Baceiredo, del Laboratoire Hétérochimie Fondamentale et Appliquée de la Universitat Paul Sabatier de Tolosa, titulada «Carbones and carbenes: efficient synthetic tools».

La segona sessió d'aquesta edició es va celebrar el 26 de gener de 2018 a l'Institut de Química Avançada de Catalunya (IQAC-CSIC) de Barcelona. La segona conferència del doctor Baceiredo, amb el títol «The chemistry of new stable silylenes: potential applications in catalysis», es va centrar en la utilització de sililens com a catalitzadors.

Commemoració del Premi Nobel de Química 2017

El 19 de desembre de 2017 es va dur a terme l'acte científic amb motiu de la commemoració del Premi Nobel de Química 2017 a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans. La conferència, titulada «Microscòpies electròniques: com entendre i avançar en la ciència a partir de veure'n els petits detalls», va ser a càrrec del professor Jordi Arbiol, de l'Institut Català de Nanociència i Nanotecnologia (ICN2), que va parlar del desenvolupament i de l'estat de la qüestió actual de les microscòpies electròniques.

En acabar la conferència, es van lliurar els diplomes a les persones doctorades a les universitats catalanes en l'àmbit de la química durant el curs 2016-2017.

La cloenda de l'acte es va celebrar amb una copa de cava.

El president de la Societat Catalana de Química amb els nous doctors dels cursos 2016-2017 en l'àmbit de la química. Foto cedida per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC).

Patrocini d'altres actes científics

La Societat Catalana de Química, en la mesura de les seves possibilitats, patrocina i col·labora en l'organització de diverses activitats que tenen lloc en diferents institucions del país.

El 6 de juny de 2017, com cada any, per a commemorar el Dia Mundial del Medi Ambient, es va celebrar a l'IEC la setena jornada *Medi ambient i societat*. L'acte va ser organitzat conjuntament pel Departament de Química Ambiental de l'Institut de Diagnòstic Ambiental i Estudis de l'Aigua (IDAEA-CSIC), l'associació Dones d'Avui.Cat, Aigües de Barcelona i la Societat Catalana de Química. En aquesta edició, les xerrades es van centrar en les pautes actuals de gestió ambiental, principalment per al tractament de la contaminació d'aigües. També va haver-hi un espai de reflexió sobre el passat, el present i el futur de les dones en la ciència.

Del 4 al 7 de setembre de 2017, es va celebrar a l'Institut d'Estudis Catalans la 11th European Conference on Theoretical and Computational Chemistry (EUCO-TCC 2017), amb la col·laboració de la Societat Catalana de Química.

Del 16 al 20 d'abril de 2018, es van celebrar a la Universitat Rovira i Virgili les XI Jornades sobre Química Verda. Aquest any, el títol de l'activitat va ser «Vectors energètics alternatius». Les Jornades van consistir en un seguit de conferències, projecció de documentals, tallers i debats. En aquesta edició, també es van programar visites a les empreses ASES A i Repsol Química.

Dotzena edició dels Premis de Batxillerat

En el marc de les activitats que organitza la Societat Catalana de Química adreçades a l'ensenyament de la química a secundària, cal destacar la convocatòria de premis als millors treballs de recerca de batxillerat dins l'àmbit de la química. La comissió avaluadora encarregada de seleccionar els treballs guanyadors ha valorat molt positivament el nombre de treballs presentats en aquesta edició, més elevat que en cap altra convocatòria (fins a cent trenta-tres treballs) i n'ha destacat l'excel·lent qualitat. Com en les darreres edicions, a més dels premis, accèssits i mencions als millors treballs presentats,

a tots els finalistes se'ls ofereix una estada científica a diferents institucions catalanes de recerca, a les quals la Societat Catalana de Química reitera el seu agraïment per la seva col·laboració. En aquesta edició, han estat vint-i-vuit els estudiants guanyadors d'una estada científica en diferents centres de Catalunya.

Els guanyadors en l'edició de 2018 han estat dos primers premis *ex aequo*: *L'all com a font d'antibiòtics naturals*, de Maria Torrent Lara, de l'Institut Serrallarga (Blanes), i *Anàlisi de contaminants atmosfèrics i contaminants que agreugen el canvi climàtic a Malgrat de Mar*, d'Helena Lasheras Forroll, de l'Institut Ramon Turró i Darder (Malgrat de Mar). La dotació de cada primer premi (*ex aequo*) fou de 600 euros.

També es van concedir tres accèssits de 300 euros cadascun: a Érika González Chivite, de l'Institut Francesc Xavier Lluch i Rafecas (Vilanova i la Geltrú), pel treball titulat *Un treball per a recordar*; a Alba Torrecilla Edo, de l'Institut El Sui (Cardedeu), pel treball titulat *La fotosíntesi artificial*, i a Carlos Cebrían Jerónimo, de l'Institut de Sentmenat, pel treball titulat *Impacte i gestió de les mareas negres a la costa gallega*.

Vuit treballs més van rebre una menció honorífica: els dels estudiants Pau Ubach Raya, de l'Institut Jaume Balmes (Barcelona); Clara Sayós Crosas, del Col·legi Sant Miquel dels

Sants (Vic); Julia Orió Tejada, de l'Institut d'Altafulla; Paula Lafuerza Martínez, de l'Institut Guindàvols (Lleida); Marc Benet Caballero, de l'Institut d'Altafulla; Raúl López Firvida, del Col·legi Sagrada Família - Sant Andreu de Palomar (Barcelona), i Pol Gorrea Acín, de l'Escola Ramar-2 (Sabadell), i el treball conjunt de Paula González Martínez i Queralt Olesti Domingo, de l'Institut Joaquina Pla i Ferreras (Sant Cugat del Vallès).

El lliurament dels premis i de les estades científiques es va dur a terme durant la jornada del XXX Debat de Química a l'Institut d'Estudis Catalans, que tingué lloc el 9 de maig de 2018. Enguany, la jornada, que arribava a la trentena edició, va dur per títol «Connectar la ciència dels materials amb els joves i les aules». A més, els alumnes guanyadors van exposar el seu treball, en format de pòster, com a reconeixement a la tasca duta a terme i amb l'objectiu de compartir-la amb el públic assistent. En aquesta edició, com en les darreres, la casa Thermo Fisher Scientific, SL, va regalar un lot de material de laboratori valorat en 200 euros al centre guanyador del millor pòster, així com dos lots de material de laboratori valorats en 150 euros cadascun als centres dels treballs guanyadors del primer premi.

A tots, moltes felicitats des de la Junta de la Societat Catalana de Química.

Els guanyadors de la dotzena edició dels Premis als Treballs de Recerca de Batxillerat dins l'Àmbit de la Química. Foto cedida per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC).

Pau Ubach Raya, guanyador del millor pòster dins la jornada del XXX Debat de Química a l'Institut d'Estudis Catalans. Foto cedida per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC).